

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Destiny

352.08

Szerző:

Hely

Cím:

Ripka erőszakolja a városi Bé-listát

Idő

'1924'

Forrás:

Szózat

Személy

3m

1924. 12. 7.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

352.

Ripka erőszakolja a városi Bé-listát

Teljes csödbe kergeti a főváros adminisztrációját

(A Szózat tudósítójától.) Különböző pártállású lapok, — de különösen a fővárosi kormánybiztos hivatalos orgánusként avanzált októberista lapok, — napról-napra híreket közölnek a kormánybiztos által tervezett létszámszűkítési akcióról.

Mint hogy a kiszivárgott hírekkel ma már konkrét formát kezd öltetni ez a létszámszűkítési terv, jó lesz, ha kissé szemügyre vesszük, hogy mi is készül a városi Bé-listán és mi rejlik ezek mögött a nagy tervek mögött.

A Bethlen-rendszernek saját kormányelvét és túlléptető városi exponense, a főváros közigazgatási apparátusát a hírek szerint az 1910-es létszámra akarja redukálni, — az ő megokolása szerint „takarékossági szempontokból”. Azonban ezzel mindenképp, aki a főváros közigazgatását ismeri, tisztában lehet, hogy itt a takarékosság — amennyiben egyáltalán lehet valamit megalkotást elérni, — nagyon másodrangú szerepet játszik s az akció mozgatója tulajdonképpen a politika: a zsidóság kegyelmek megnyeréséért van szüksége a kormánybiztos úrnak a létszámszűkítési akcióra.

Nem apasztani, de fejleszteni kellene a tisztviselőkat

A főváros összes közigazgatási alkalmazottainak mai létszáma 5800 körül jár; 1910 óta mintegy 40 százalékos szaporodást tüntet fel. Ennek több mint fele állított és kifizetésű ideiglenes tisztviselő. Felesleges részleteznünk, hogy a világvárosi arányokban fejlődő fővárosnál miért vált szükségessé ez az aránylag nem nagy mértékű számszűkítés. 1910 óta a főváros népessége és szaporodást tüntet fel, — körülbelül 10 százalékkal, — azonban ez 1910-től a mai napig terjedő időre csak a főváros adminisztrációjának igazán európai értelemben vett fejlődése, s főleg ez a körülmény volt az, amely szükségképpen maga után vonta a személyzet szaporítását. Számos közhasznú üzem keletkezett éppen ebben az időben, és ekkor vált szükségessé sok olyan gazdasági, szociális, közjótársadalmi és közoktatási feladat megoldása, amelyet a fejlődő kultúra hozott magával.

Ez természetesen a teendők és így a személyzet szaporítását vonta maga után. 1912-ben megszaporodott és egyre jobban szétálgazó teendők szakszerűbb és könnyebb elvégzése céljából az addig 10 tanácsos ügyosztály számát 16-ra emelték fel s az alkalmazottak státuszát, valamint fizetését is megfelelően rendezték. El kell ismernünk, hogy ezekkel az intézkedésekkel sikerült egy igen nagy munkabírást, egészséges közigazgatási apparátus alapját megvetni, amely becsülettel megállta helyét a háború nehéz éveit, valamint a forradalmak alatt is.

Ripka — munkában

A főváros vezetésére az eddigi törvényekben előírt létszámnapozást végrehajtotta s a kormányhoz azt a jelentést üzentte, hogy a végrehajtott körülbelül 400—500 főnyi létszámszűkítés az a halál, ameddig a közigazgatás csödbe nem kerülhet.

Ezt a jelentést a jelenlegi belügyminiszter úr tudomásul is vette és a létszámszűkítést végrehajtását szóta senki sem szűroztá, mindaddig, amíg Ripka Ferenc a kormánybiztosi székét el nem foglalta. A kormánybiztosi székfoglalás és az egyetlen beváltott ígéret — a maradás — után azonban egyre gyakrabban kezdtek felmerülni a hírek, főleg a hozzá közel álló liberális sajtóban, hogy a volt gárgyári vezérigazgató mit tervez a városi Bé-listán.

A Ripka által tervezett létszámszűkítés — az 1910-es státus szerint — maga után vonná a harmadik alpolgármesteri, hat tanácsnoki és egy árvaszéki elnökhelyettesi állás megszüntetését s ezzel kapcsolatban természetesen a kisebb rangú tisztviselői állásokban is a megfelelő számú tisztviselők szólnak ereszítését. Így például, hogy csak a fogalmazói kar helyzetét említsük, megszűnik 31 főjegyzői, 28 tanácsjegyzői és 18 fogalmazói állás.

Nagyon természetes azonban, hogy a tisztviselői állások megszüntetése nem vonja maga után a közigazgatás teendőinek a csökkenését, mert tudvalevő igazság az, hogy az élet a Ripka-féle programhoz nem szokott alkalmazkodni. Mi lesz tehát a helyzet a Ripka-féle szűkítés keresztülvégzése esetén?

A főváros nem bír végkielégítést fizetni

Az éhért dolgozó tisztviselői kar megmaradt tagjainak vállára újabb hatalmas munkatöbblet szakad, amelyet ez a tisztviselői kar, — különösen amióta a Ripka-féle „fizetésrendezés” óta délutáni különmunkadíjainak elvesztése folytán kevesebb fizetésért dolgozik, mint annakelőtte, elvégezni teljességgel képtelen lesz s így a hátralevők folytonos szaporodása folytan hónapok alatt be fog következni a fővárosi közigazgatás teljes csöbbe. Teljes bizonyossággal hónapokon belül el fog következni az a helyzet, hogy — újabb kormánybiztosra lesz szükség a városi Bé-listán, aki a fővárost kiszandítja a Ripka által teremtett bajokból.

Néztek most már a dolgoznak a „takarékossági” oldalán. A tisztviselőket még a szűkítési törvény értelmében sem lehet egyszerűen szélnek engedni, hanem részükre vagy végkielégítést, vagy nyugdíjat kell fizetni. Ha végkielégítést kell adni, az a főváros nem bírja kifizetni, hanem erre a célra az államtól kell kölcsönt felvenni. Ha nyugdíjat kell fizetni, akkor — mint hogy a törvény szövegében szerint elsősorban a teljes nyugdíjigossultáshoz közelálló tisztviselőket kell elbocsátani, — rendkívül nagy összegű, a mai fizetéseknek igen nagy hányadát kitevő igazán improduktív kiadás terheli a főváros háztartását, amelyet ezeknek a munkaképes tisztviselőknak az ellátására kell fordítani.